

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 22 czerwca 2023 r.,
wniosku sędziego Sądu Najwyższego X.Y. o wyłączenie jej od udziału w sprawie D.
B., sygn. akt IV KK 76/21
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego X.Y. od udziału w sprawie
D. B., sygn. akt IV KK 76/21.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 17 września 2020 r., sygn. akt II
AKa 222/20, utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 10
marca 2020 r., sygn. akt XXI 88/19, którym D. B. został skazany za czyn z art. 148
§ 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. oraz za dwa inne przestępstwa i wymierzono mu
karę łączną 25 lat pozbawienia wolności.

Wyrok Sądu odwoławczego zaskarżyli kasacjami obrońca skazanego oraz na
jego niekorzyść Prokurator Generalny i po połączeniu osobno zarejestrowanych
spraw do wspólnego postępowania sprawa D. B. w Sądzie Najwyższym jest
oznaczona sygnaturą IV KK 76/21. Przewodniczący Wydziału IV Izby Karnej Sądu
Najwyższego zarządzeniem z dnia 2 marca 2023 r. wyznaczył termin rozprawy
kasacyjnej na 18 maja 2023 r. oraz skład orzekający w osobach sędziów Sądu
Najwyższego: Marka Motuka jako przewodniczącego, X.Y. i Adama Rocha.

W dniu 8 maja 2023 r. sędzia X.Y. złożyła pismo nazwane jako „Oświadczenie do sprawy o sygn. IV KK 76/21”. Chociaż *expressis verbis* nie zostało to wyrażone, z treści pisma, w którym powołano przepisy art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k., wynika, że zawiera żądanie sędzi o wyłączenie jej od udziału w sprawie D. B.. Autorka pisma wskazała, że kasację w tej sprawie złożył m.in. Zastępca Prokuratora Generalnego R. H. (zgodnie z art. 521 § 1 k.p.k. kasację złożył Prokurator Generalny, z jego upoważnienia prokurator R.H. kasację podpisał), którego zna od blisko 20 lat i z którym pracowała w Prokuraturach Okręgowej i Apelacyjnej w [...] oraz w Prokuraturze Krajowej, nadto oboje byli członkami założycielami Niezależnego Stowarzyszenia Prokuratorów „A.”. Sędzia podkreśliła, że z prokuratorem R.H. utrzymywała kontakty nie tylko służbowe, ale i towarzyskie oraz że chociaż sama pozostaje w przekonaniu, że byłaby w stanie rozpoznać przedmiotową sprawę w sposób obiektywny, to przytoczone okoliczności w odbiorze zewnętrznym, w tym stron postępowania, mogą wywołać uzasadnioną wątpliwość, o której mowa w art. 41 § 1 k.p.k., tj. co do jej bezstronności w sprawie. Nadmieniała również, że w analogicznej sytuacji została wyłączona od udziału w kilku sprawach kasacyjnych, których sygnatury podała.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek (żądanie) sędzi X.Y. zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Wypada zgodzić się z sędzią X.Y., że na gruncie sprawy D. B. taka okoliczność rzeczywiście zachodzi. Jest powszechnie znane, że przed powołaniem do Sądu Najwyższego sędzia X.Y. przez szereg lat była prokuratorem, pełniąc przy tym eksponowane funkcje kierownicze oraz zajmując stanowisko prokuratora Prokuratury Krajowej. Jak podała, w czasie pełnienia służby prokuratorskiej poznała obecnego Zastępcę Prokuratora Generalnego R.H. i przez wiele lat pozostawała z nim w relacjach nie tylko zawodowych (służbowych), ale i towarzyskich. O ile sam fakt istnienia w przeszłości relacji służbowych między tymi osobami nie przemawiałby za wyłączeniem sędziego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2022 r., V KK 182/22), to istnienie wieloletnich relacji

towarzyskich, także wspólne zaangażowanie w tworzenie i działalność stowarzyszenia prokuratorskiego, pozwalają wnioskować, że relacje te są na tyle bliskie, iż mają charakter stosunku osobistego, który zwłaszcza w odbiorze zewnętrznym może być postrzegany, jako okoliczność mogąca wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędzi X.Y. w przedmiotowej sprawie. Sędzia miałaby bowiem decydować co do zasadności kasacji, którą podpisał i jest przekonany, że powinna zostać uwzględniona, prokurator będący od wielu lat jej znajomym, przy czym chodzi o znajomość bliższą niż typowa więź kształtująca się między ludźmi zatrudnionymi w tej samej instytucji.

Mając na uwadze potrzebę wyeliminowania tej sytuacji, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[K.K.]

[ms]